

Thema
SamenSprak

 Gilde
magazine

herfst 2025

In gesprek

met verschillende Gilden in het land

SamenSprak in de praktijk

De activiteiten van verschillende Gilden

Gilde Jaardag Enschede

Terugblik op een geslaagde dag

Vrijwillig is niet
Vrijblijvend,
Kwaliteit maakt
het verschil.

Inhoud

SamenSprak

De initiatieven van de Gildes in de praktijk

Gilde Den Haag **BLZ 10**

Gilde Roermond **BLZ 13**

Terugblik Jaardag

Uitkomst van de workshops

Workshop SamenSprak **BLZ 23**

Workshop Toekomst Gildes **BLZ 24**

Workshop Wandelen **BLZ 26**

In Gesprek met...

Het bestuur van het Gilde bezoekt
Gildes in het land

Gilde Ridderkerk **BLZ 2**

Gilde Almere **BLZ 4**

Gilde Harderwijk **BLZ 6**

Nieuws van Gildes uit het land

Nationaal Heksenmonument naar Roermond **BLZ 16**

Gilde Woerden herdenkt Jan de Bakke **BLZ 17**

Gilde Amsterdam start 2 nieuwe projecten **BLZ 18**

Gilde Leusden viert 15 jaar Coach4You **BLZ 19**

Gilde Alkmaar en musea bundelen krachten **BLZ 20**

Zomerschool Gilde Zeist kent grote groei **BLZ 21**

Overig

Column: Boodschappen doen **BLZ 28**

Stand van zaken Werkgroep Toekomst Gilden **BLZ 29**

Redactioneel **BLZ 30**

KlikHier **BLZ 32**

IN GESPREK MET **Gilde Ridderkerk**

Als je wordt ontvangen door het bestuur van het Gilde, weet je snel dat sprake is van een heel actieve en enthousiaste groep vrijwilligers. Ze vertellen graag over wat hen bezighoudt en wat is bereikt. Gilde Ridderkerk is een relatief kleine organisatie, het bestuur telt 3 leden, het aantal vrijwilligers ongeveer 70.

In 1985 is Gilde Taal, naaste spelletjes en een vrijwilligersbank voor klusjes begonnen bij mensen thuis en in 2007 werd ook het Gilde coach4you ingebracht, in samenwerking met een lokale welzijnsorganisatie. Op die samenwerking terugkijkend beklemtoont het bestuur het belang van bestuurlijke, financiële en juridische zelfstandigheid, wat ertoe leidde dat eind 2009 de Stichting Projectgroep Gilde Ridderkerk werd opgericht. Dat gaf ruimte en vrijheid om zelf zaken te regelen.

De projecten die worden georganiseerd zijn:

1. SamenSprak;
2. Coach4you
3. Voorleesproject
4. Penvoerderschap en
5. Teken en Schilderen.

SamenSprak is qua aantal de grootste poot; coach4you blijft relatief klein.

Er is sprake van een grote groep Oma's en Opa's die wekelijks op scholen komen voorlezen. Bij het Penvoerderschap gaat het om meer incidentele acties, waarbij vanuit het gild een potentieel belovend project bestuurlijke, financiële, fiscale en juridische ondersteuning geeft. Een voorbeeld hiervan is Schuldhulpmaatje. Dit wordt dan gedaan mede op verzoek van de gemeente en zij geven dan een initiatief- dan wel later een structurele subsidie welke door het Gilde wordt beheerd en verantwoord. Bij succes kan dan zo'n project op een later tijdstip, zelfstandig doorgaan.

Ieder project wordt door een of meerdere coördinatoren aangestuurd. Waar nodig treedt het bestuur ondersteunend of bemiddelend op.

In de loop van het gesprek hoor je regelmatig de opmerking 'wij hebben dat allemaal zelf gedaan en opgebouwd'. Zij wisten wel van het bestaan van Gilde Nederland, maar hebben hierin grotendeels zelf het initiatief genomen.

Het contact met de gemeente loopt goed, zij ontvangen ook subsidie voor alle projecten. Op de vraag hoe is dat zo positief geregeld, kwam het antwoord dat dat toch logisch is, omdat het Gilde hiermee in een 'behoefte' voorziet, waar de overheid alleen in kan voorzien tegen veel hogere prijzen.. De een-op-een benadering is in sommige gevallen ook een voordeel: wij komen dan achter de voordeur.

Het Gilde is goed gehuisvest in het stadhuis van Ridderkerk. Zij beschikken ook over een grotere ruimte om vertegenwoordigers van Gilden uit de regio Zuid-Holland goed te kunnen ontvangen. Van dat aanbod kunnen we gebruik maken.

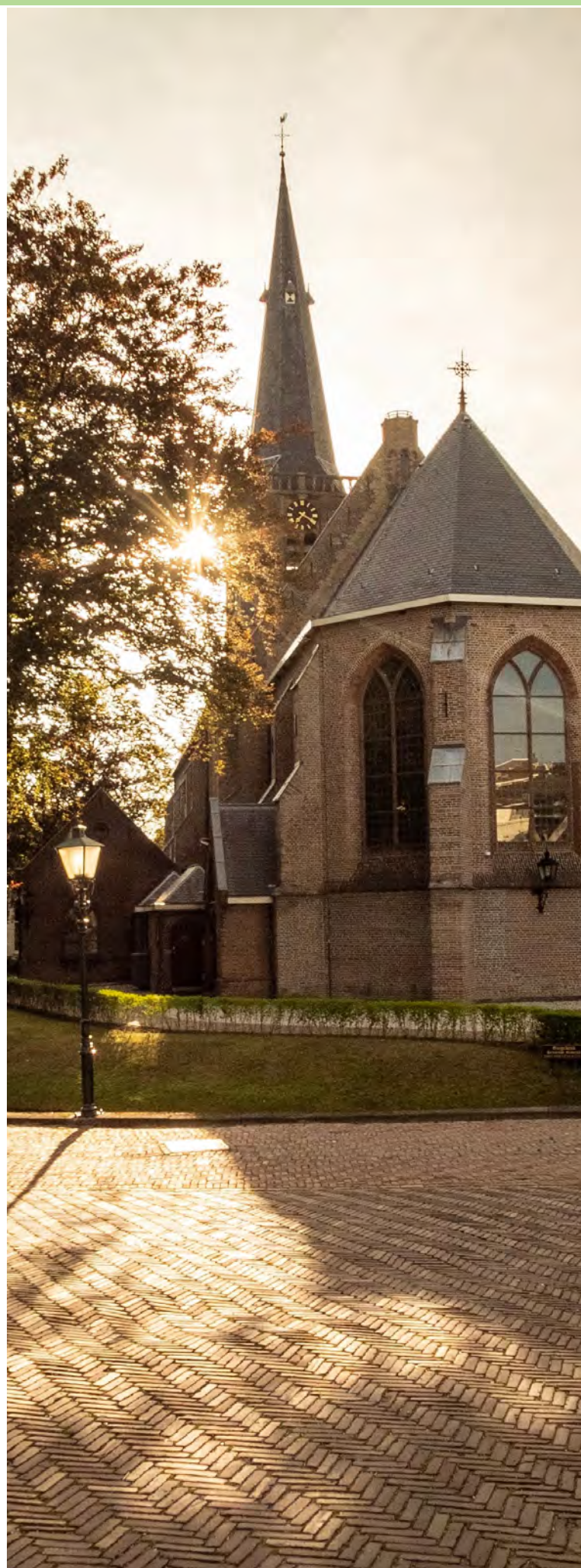
Op de vraag naar het eventuele verloop van vrijwilligers, is het antwoord dat dat echt gering is; er is dus sprake van een min of meer vaste kern.

Dat komt ook, zo wordt verteld, dat wij veel aandacht schenken aan onze vrijwilligers, wie zij zijn en hoe het met hen gaat. Als er een probleem is, gaat een bestuurslid of coördinator 'naast' die persoon staan en zij lossen het samen ook op, een beleid van onderen naar boven. De jaarlijkse bijeenkomst, voor en met de vrijwilligers en het bedrag van 45,- als waardering voor het werk, wordt zeer gewaardeerd.

Aan het einde van het gesprek kwam de vraag hoe de naamsbekendheid van het Gilde kan worden vergroot, dat is inderdaad een lastig probleem. Kijkend naar het nieuwe Gilde Magazine kwam de vraag naar voeren en wat doen jullie dan daarmee? Helaas te weinig. Als je dat als Gilde verstuurd naar al je vrijwilligers, intermediaire organisatie en leden van de gemeente raad, dan kunnen we elkaar, Gilde Ridderkerk en Gilde Nederland, daarbij helpen.

Het was een open, vrolijk en constructief gesprek, veel dank daarvoor.

Christiaan Eckhart,
contactpersoon regio Zuid-Holland

IN GESPREK MET **Gilde Almere**

Gilde Almere, een nieuwe stad in de 12de provincie Flevoland

Almere, een stad met zo'n 230.000 inwoners, heeft al 35 jaar een Gilde, dat actief is met SamenSprak, Administratieve Adviezen, Computerhulp en zo'n 30 jaar met stadswandelingen. Gilde Almere is onderdeel van het VMVA.

René Dekker (voorzitter Gilde Almere, wandelgids en zelf 12 jaar actief) ontmoet ik bij hem thuis in een nieuwbouwwijk van Almere Hout, waar wij in de ochtend afspreken voor het interview en tocht langs Almere Hout en Almere Haven.

Als een van de eerste bewoners van Almere Haven in 1978 heeft hij als docent en actief in de politiek gezien hoe de stad zich ontwikkelde. Welke stadsgids, van onze Gilden in de historische steden, kan zeggen dat hij de hele geschiedenis van de stad zelf heeft meegemaakt. Natuurlijk is alles terug te zoeken maar de kleine dingen die niet altijd zijn opgeschreven, dat moet je hebben van horen zeggen of zelf hebben meegemaakt.

Neem bijvoorbeeld het verhaal van de grote waterplas in Almere Stad. Voor deze uitgegraven waterplas moet een naam komen. Er werd een prijsvraag uitgeschreven en de winnende naam werd Placenta. De naamgeefster kreeg een prijs. Maar men vond het maar niets en uiteindelijk werd het Weerwater. Een mooi verhaal om mee te nemen in de wandeling rond het stadshart.

René is trots op zijn stad en op wat Gilde Almere er allemaal neerzet. Met 30 mensen wordt SamenSprak vormgegeven door de anderstaligen het Nederlands te leren spreken en te begrijpen. Administratieve adviezen heeft tot nu toe ruim 500 verrichtingen gedaan en Computerhulp heeft zo'n 40 hulpvragen beantwoord. De dertien stadsgidsen leiden de wandelaars, voornamelijk Almeerders, rond die wat meer willen weten over hun stad. Daarnaast zijn er de bezoekers, zoals bij de Floriade in 2024, of bezoek uit Amsterdam op familiebezoek, maar ook uit Duitsland, die zijn gekomen omdat zij op de televisie een documentaire over Almere zagen. En ook onze zuiderburen komen langs bij dagje Nederland of Amsterdam.

René vertelt dat hij ook de burgemeester van Almere en de ambassadeur van de Verenigde Staten heeft rondgeleid, maar ook delegaties uit Amsterdam en Rotterdam en andere hoogwaardigheidsbekleders komen langs om een betere kijk op Almere te krijgen. Dat laatste is wel nodig want velen komen met de instelling van 'daar wil ik niet dood gevonden worden' maar na een stadswandeling door Gilde Almere heeft men een andere idee gekregen van Almere.

Vanaf zijn huis rijden wij door het gevarieerde stadsdeel Almere Hout waarbij hij vertelt over het vele groen, over de verschillen tussen de dicht bij elkaar of wijds gebouwde woningen en het uiteenlopende kleurenpalet van de woningen. Zoals de bruine baksteen die aansluit op de bosomgeving of de rode baksteen voor een wijk met een dorpskarakter.

In Almere Haven vertelt René honderd uit over dit bijna vijftig jaar oude stadsdeel, over de nieuwbouw destijds, de sloop hier en daar daarna, de verbouw van iconische gebouwen zoals de Roestbaken de nieuwbouw die er in de loop jaren bijkwam. daarom een van de vijf gemeentelijke monumenten. Wij lopen ook langs de sluis uit begin jaren 1980 met een hoogte van 2,50 meter. Hij laat zien dat er over zo'n jonge stad veel te vertellen is.

Bijvoorbeeld over de Seintoren uit 1958 op de kop van het havenhoofd, die in 1996 door Rijkswaterstaat aan de gemeente Almere werd geschonken en in de historisch context van een Zuiderzeehaven zou passen. Het is daarom een van de vijf gemeentelijke monumenten. Almere heeft ook echter Botter, de AM1 in de haven liggen.

Het is de toekomst ziet er goed uit volgens René, de nieuwe wijken met hun steeds andere opzet en de vormgeving van de woningen geeft weer de mogelijkheid voor een nieuwe wandelingen. Maar ook de oude wijken zoals prijsvraagwijken de Fantasia (1983) en de Realiteit (1986) en BouwRAI buurt (1992) in Filmwijk zijn bijzondere delen van Almere voor een wandeling.

Verder komt het toerisme op gang blijkt wel uit het feit dat de gemeente sinds drie jaar een toeristenbelasting heeft. De toeristen komen dan via Amsterdam naar Almere. René en zijn gidsen zitten vol informatie over hun prachtige stad, die zij graag uitdragen

In gesprek met Gilde Harderwijk

Op de vraag wat Harderwijk boeiend maakt voor het wandelen met een stadsgids wordt geantwoord dat het een stad is met een rijke historie. Een aantal gebouwen geeft daarvan blijk.

Allereerst kan gewezen worden op de Grote Kerk. Dat was ooit een katholieke kerk, maar na de Reformatie hebben de protestanten het gebouw in bezit genomen. Het verhaal van de ingestorte kerktoren mag niet worden overgeslagen. Door constructiefouten en achterstallig onderhoud is in 1797 de kerktoren bezweken. De gevel die overeind bleef staan, heeft men met kanonschoten neergehaald. Daarna is de toren nooit meer opgebouwd.

Verder is er nog veel wat aan het visserijverleden van vroeger herinnert. Er is nog een wijk waar in vroeger tijd de vissers met hun gezin woonden.

Als een groep niet al te groot is, zal de gids niet nalaten het vissershuisje te bezoeken. Daar is het interieur aan te treffen van een visserswoning, zoals die er in 1934 uitgezien moet hebben. Men kan zich dan een beeld vormen van het leven van een visser met zijn gezin.

Aan de visserij van Harderwijk is een einde gemaakt door de indijking en de gedeeltelijke drooglegging van de Zuiderzee. Toen de Afsluitdijk klaar was, hingen in de vissersplaatsen rondom de Zuiderzee de vlaggen halfstok.

Wat tijdens een stadswandeling ook vermeldenswaard is, is de universiteit die Harderwijk ooit heeft gehad. Deze universiteit is in 1811 opgeheven, maar zeker niet uit het bewustzijn verdwenen. Vele bezoekers zullen zich professor Als vanouds uit het programma Klokhuis nog wel herinneren

De gids zal er bij het behandelen van het universiteitsverleden zeker op wijzen dat grote geleerden als Linnaeus en Boerhaave in Harderwijk hun doctorstitel hebben verworven.

Dat biedt ook weer de gelegenheid om de bezoekers uit te leggen wie Boerhaave en Linnaeus zijn geweest.

Op de vraag wat Harderwijk bijzonder maakt om juist daar een stadswandeling te maken, is dat de gids tijdens de wandeling gebouwen ook aan de binnenkant laat zien. Iemand die een wandeling maakt onder leiding van een gids, heeft recht op het bezoeken van minstens twee gebouwen.

Dit is een greep uit wat er in Harderwijk te bezichtigen valt. Ikzelf beleef veel plezier aan het vertellen over het roemruchte verleden. Daarin ben ik niet de enige. Het Harderwijker Gilde bestaat uit ruim 20 gidsen die graag hun kennis over de stad overdragen.

Enkelen zijn dat al vele jaren. Degene die het langst gids is, is dat sinds 1996. Het zijn echter niet alleen gepensioneerden die gids willen worden.

Het Harderwijker Gilde beperkt zijn activiteiten tot wandelen. Het voordeel van aangesloten zijn bij Gilde Nederland is de mogelijkheid van uitwisselen van informatie en ervaringen met andere Gilden.

Ik hoop mijn gidsenactiviteiten nog lang voort te kunnen zetten.

Hessel Nentjes, contactpersoon regio Oost

SamenSpraak

SamenSpraak is één van de activiteiten die Gilde Nederland ondersteunt. Uniek daarbij is de één-op-één opzet tussen coach en buitenlander, om deze te leren zich in de Nederlandse taal beter te kunnen uitdrukken.

SamenSpraak

VERLEDEN, HEDEN EN TOEKOMST

Jan Willem van Lith

Gilde Nederland heeft een rijke historie waarin gemeenschapszin, kennisoverdracht en ervaring centraal staan. Wout van Doornik was de initiatiefnemer van het idee 'Gilde' en was jarenlang in de ontwikkeling daarvan een pionier. Sinds 10 oktober 1984, na de oprichting van Gilde Amsterdam, heeft Gilde Nederland zich ontwikkeld tot een netwerk van 49 Gilden. Een van de initiatieven in deze geschiedenis is het project SamenSpraak dat in 1993 is gestart.

Wout van Doornik zag vanuit zijn ervaring met maatschappelijke initiatieven de kracht van één-op-één-contact als basis voor taalverwerving. Niet klassikaal maar op maat begeleidt de taalcoach het taalmaatje stap voor stap, met aandacht voor persoonlijke vragen en doelen. Dit maatwerk leverde snel positieve resultaten op en leidde tot een gestage groei van het netwerk. Naast het regelmatig oefenen tussen taalcoach en taalmaatje, worden ook taalcafés georganiseerd – gezellige, laagdrempelige bijeenkomsten waar deelnemers en vrijwilligers in het Nederlands met elkaar in gesprek gaan over interessante thema's. Gastsprekers, spelletjes en excursies maken het leren van de taal afwisselend en leuk.

Door de jaren heen zijn diverse initiatieven ontstaan die het project versterken: de jaarlijkse Gilde Nederland jaardagen, landelijke ontmoetingen van de SamenSpraak coördinatoren en regionale overleggen zorgen voor onderlinge inspiratie en afstemming. Deze ontmoetingsmomenten geven samen extra energie en zorgen ervoor dat het project steeds beter aansluit bij de behoeften van vrijwilligers en deelnemers. Alhoewel niet alle Gilden een SamenSpraak project hebben, zijn er Gilden die andere waardevolle taalprojecten hebben ontwikkeld.

Rol van Coördinatoren SamenSpraak.

De succesfactor van SamenSpraak ligt mede bij de coördinatoren: zij zorgen voor de juiste koppelingen, begeleiden vrijwilligers en waarborgen de kwaliteit van het programma. Het aanbieden van het juiste cursusmateriaal voor onze taalcoaches en coördinatoren is als het water geven aan een plant: essentieel voor een bloeiend resultaat! Het cursusmateriaal van HBT biedt hierbij goede handvatten.

Blik op de Toekomst.

De toekomst van SamenSpraak zal om een flexibele inzet van vrijwilligers vragen, waarbij ook sociale media een steeds grotere rol zullen spelen. Subsidies en overheidsplannen rondom migranten zijn onzeker, waardoor het essentieel is om als Gilde Nederland samen met de Gilden wendbaar en creatief te blijven. De persoonlijke één-op-één begeleiding blijft de kern, maar het slim verbinden met andere maatschappelijke initiatieven wordt steeds belangrijker. Tot Slot.

Ondanks de uitdagingen blijft Gilde Nederland SamenSpraak een unieke en waardevolle samenwerking. Door de persoonlijke aandacht en het maatwerk, helpt het programma anderstaligen op een effectieve en respectvolle manier verder. Samen bouwen we aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen.

Gilde Nederland is trots op de inzet van alle vrijwilligers en betrokkenen bij SamenSpraak. Samen maken we taal levend en integratie mogelijk – stap voor stap, gesprek voor gesprek. Doe ook mee!

Overzichtje van woorden met dezelfde betekenis:

Taalcoach – aanbieder – vrijwilliger – taalmaatje;
Anderstalige – taalmaatje – aanvrager
taalvrager – deelnemer;
Taal coördinator – projectcoördinator – coördinator.

SamenSprak

in de praktijk

Gilde Den Haag

Taalcoaches Paula, Frans en Tjeerd vertellen over hun SamenSprak ervaringen in de Haagse Vogelwijk.

Sinds 2008 zorgt Gilde Den Haag SamenSprak voor een match tussen iemand die beter Nederlands wil leren, en iemand die met het taalmaatje wil spreken: de 'taalcoach'. Na een match en kennismakingsgesprek vormen de coach en het taalmaatje voor de periode van één jaar een taalkoppel. De coach ontmoet zijn of haar taalmaatje één keer per week voor ongeveer een uur, legt Frans uit.

In dat uur gaat het er natuurlijk vooral om dat er zo veel mogelijk Nederlands gesproken wordt. Het is interessant en zinvol vrijwilligerswerk, waarvoor je maar een paar zaken nodig hebt: een beetje tijd, enthousiasme en voldoende beheersing van het Nederlands. We bieden geen opleiding aan, maar als men wil, kunnen we wel een mooi certificaat geven als getuigschrift aan het eind van het jaar. Zoiets wordt door het taalmaatje dan vaak weer op- genomen in zijn of haar cv, of op LinkedIn geplaatst. Het is iets waar men trots op kan zijn.

Taalcoach en taalmaatje kunnen zelf invullen waar en wanneer ze elkaar ontmoeten. Tjeerd gaat vaak naar de Centrale Bibliotheek of naar een museum. Ook voor Frans is de bibliotheek meestal de ontmoetingsplek, maar soms ook een horecagelegenheid, bijvoorbeeld bij een boekhandel.

Diverse achtergronden

Vaak is de anderstalige al op school bezig het A1- of A2-niveau te halen en dan helpt het natuurlijk enorm als je via SamenSprak nog een uurtje één op één kunt oefenen. Tjeerd vult aan: Natuurlijk blijft het vaak niet bij een uurtje kletsen. Vaak gaat het verder: Je helpt met werk zoeken, een goed cv schrijven, dat soort dingen. Maar dat is natuurlijk afhankelijk van wie je voor je hebt, wat de behoefte is en hoeveel tijd en aandacht je eraan kunt en wilt besteden."

SamenSprak heeft sinds 2016 ook een speciale tak voor statushouders: SamenSprak Vluchtelingen. De andere poot, SamenSprak Algemeen, is voor de niet-vluchtelingen, bijvoorbeeld arbeidsmigranten of hun partners. Wij richten ons alle drie meer op de maatjes van de algemene tak. Die taalmaatjes zijn vaak al een langere tijd in Nederland en kunnen al een eenvoudig gesprek in het Nederlands voeren. Bij de vluchtelingen heb je te maken met een andere problematiek en wordt er van de taalcoach behalve taalondersteuning ook tamelijk intensieve begeleiding bij het inburgeren verwacht.

Bijvangst

Tjeerd heeft nu twee taalmaatjes, een Bulgaarse en een Japanse. 'Zijn' Japanse vrouw heeft via SamenSprak een ander Japans taalmaatje ontmoet. Dat is de leuke bijvangst van de gezamenlijke bijeenkomsten: er wordt door de taalmaatjes onderling ook weer contact gelegd. Tjeerd doet naast het wekelijkse oefenen nog veel meer voor zijn taalmaatjes. Het zijn volwassen, vaak hoogopgeleide mensen en je hoeft ze heus niet bij de hand te nemen, maar hoe bepaalde zaken reilen en zeilen in een ander land, kan behoorlijk ingewikkeld zijn voor iemand die de taal niet spreekt. Zo heb ik laatst iemand geholpen in een huurkwestie. Daar moet je dan zelf ook weer helemaal induiken, maar je spreekt de taal, dus dat lukt uiteindelijk wel. Iemand die de taal niet spreekt, kan snel overdonderd worden."

Bibliotheek

Op gemeentelijk niveau is het wel goed geregeld, vindt Frans. SamenSprak neemt in Den Haag deel aan het 'Taalketenoverleg', waaraan allerlei opleidingsinstituten deelnemen, maar ook de Centrale Bibliotheek, het Taalhuis, Vluchtelingenwerk en de gemeente. Hier worden plannen en afspraken gemaakt over de aanpak van de taalproblematiek in den Haag. De deelnemende instanties verwijzen geregeld taalmaatjes door naar Gilde SamenSprak.

Bij het Mondriaan en bij Taal aan Zee kan men een aantal ochtenden per week Nederlandse les volgen, plus lessen burgerschap. Veel taalmaatjes zijn positief over deze mogelijkheden.

De bibliotheek speelt een belangrijke rol in de taalverwerving, maar ook als instantie die doorverwijst én als ontmoetingsplek. Frans: Zo organiseren wij, samen met de Centrale Bibliotheek, één keer per maand in de bibliotheek het SamenSprakcafé, waar taalmaatjes en coaches elkaar kunnen ontmoeten.

Daarnaast organiseren we ook de Leeskring: de bibliotheek zoekt zo'n drie keer per jaar een boekje uit dat door de taalkoppels wordt gelezen en besproken. Daarna volgt een gezamenlijke bespreking, onder begeleiding van een ervaren bibliotheekmedewerker die leuke vragen stelt en met behulp van illustraties de discussie over het boek aanzwengelt. Heel stimulerend voor alle partijen, een mooie manier om elkaar te ontmoeten én om te laten horen hoe goed je al Nederlands spreekt."

Kinderboeken

Het is vaak nog best moeilijk een goed boek te vinden om samen te lezen, vindt Tjeerd. Ik had laatst een boek van Toon Tellegen gekocht om samen te lezen, maar dan stuit je al gauw op taalnuances die echt nog niet begrepen worden. Wel helpt het voorlezen enorm, want daarmee kun je met de juiste klemtoon al heel veel duidelijk maken. Paula herkent dit: Kinderboeken worden ook vaak als te kinder- achtig ervaren. Er bestaan juist voor dit doel volwassen boeken die vereenvoudigd zijn. Die lezen we dan ook voor de leeskring. Zo'n tip voor het kiezen van volwassen boeken, kregen we trouwens via een van de trainingen die we als taalcoach kunnen volgen. Erg leuk. Je leert er veel van.

Je leert veel over andere culturele gebruiken en gewoontes en je krijgt een dieper inzicht in de structuur van je eigen taal.

De taalcoaches zij het er alle drie over eens: het vrijwilligerswerk voor SamenSprak is enorm verrijkend. Niet alleen geeft het je een helder inzicht in hoe integratie in Nederland verloopt, maar het leert je ook veel over andere culturen. Sommige taalmaatjes worden ook echte vrienden en houden ook na afsluiting van het jaar contact. Dan drink je af en toe een kopje koffie met elkaar en soms word je zelfs uitgenodigd voor een huwelijk of een andere gelegenheid. Je leert veel over andere culturele gebruiken en gewoontes en je krijgt een dieper inzicht in de structuur van je eigen taal. Tjeerd: Ik besef nu pas goed dat Nederlands echt een heel moeilijke taal is!

Dat is ook de ervaring van Frans en Paula. De bekende struikelblokken zijn natuurlijk de lidwoorden: de, het en een, zegt Paula, maar ook zo'n gek tussenwoordje als 'er' is heel moeilijk uit te leggen. Paula weet dat ook de toetsen voor Burgerschap vaak superlastig zijn. Een gemiddelde Nederlander zou zakken als een baksteen, laat staan iemand voor wie het Nederlands een nieuwe taal is! Zonder een goede begeleiding om een degelijke basis op te bouwen red je het niet.

Nieuwe coaches gezocht!

Het mag inmiddels duidelijk zijn: de taalcoaches van SamenSpraak zijn van wezenlijk belang voor de nieuwkomers. Niet alleen voor de taal, maar ook om mensen op weg te helpen een plekje te vinden in de Nederlandse samenleving en een sociale kring op te bouwen. Er is alleen wel één probleem: het tekort aan vrijwilligers.

Frans vertelt dat er voor de coronaperiode negen Vogelwijkbewoners waren die zich inzetten voor SamenSpraak. Daar zijn er nu nog drie van over en dat zijn wij. Men is in de coronatijd uit de routine geraakt, heeft andere zaken opgepikt enzovoort.

Op dit moment zijn er ruim 200 coaches actief bezig, maar de lijst met nieuwe taalmaatjes groeit dagelijks. De behoefte aan nieuwe coaches is daarom groot. De lessen op de taalscholen zijn echt niet voldoende voor het goed leren spreken van onze taal. En vergeet niet: Het mes snijdt aan twee kanten. Het is nuttig voor de anderstalige, maar ook enorm leuk en verrijkend voor de coach.

Heb je interesse om coach te worden?

Stuur een e-mail naar info@gilde-nederland.nl

Gilde Roermond een voorbeeld vanuit de praktijk

Toen Eugène Menne in 2004 met pensioen ging, werd hij bestuurslid van het Service Gilde Roermond. Daar Eugène uit het NT2-onderwijs kwam, werd hem al snel gevraagd in Roermond SamenSpraak op te starten. SamenSpraak was in verschillende Nederlandse steden actief, maar in Limburg nog onbekend. Eugène vroeg oud-collega's om mee te helpen en SamenSpraak Roermond was een feit.

Een aanvankelijk vooral op inzet en de beste bedoelingen van vrijwilligers gebaseerde club groeide langzaam uit tot een professioneel functionerende vrijwilligersorganisatie. Vooral de aanschaf van het administratieprogramma Match van Het Begint Met Taal droeg daartoe bij. In 2011 besloot de gemeente Roermond de "Integratieprijs van de gemeente" aan SamenSpraak toe te kennen. Een welkome blijk van erkenning voor het belangrijke werk van de vrijwilligers.

SamenSpraak Roermond anno 2025 bestaat uit een grote groep vrijwilligers, op dit moment 47, die wordt aangestuurd door 5 coördinatoren die elke twee weken bij elkaar komen om zaken door te spreken en taalvragers met vrijwilligers te matchen. SamenSpraak Roermond werkt in een kerngroep van de gemeente samen met andere organisaties, zoals Wel.kom, Vijf, Maximina, Doon en de bibliotheek. In de bibliotheek vindt wekelijks het taalcafé plaats. Ook daar zijn vrijwilligers van SamenSpraak actief.

Op dit moment is het aantal vrijwilligers en taalvragers in evenwicht. Daar wij als enige organisatie in de regio een op een werken, stuurt de NT2-school van Gilde Educatie taalvragers naar ons. Ook de gemeente, Maximina, Doon, Vijf en de bibliotheek maken anderstaligen attent op ons bestaan. Daarnaast weten mensen ons via mond-op-mond reclame te vinden.

In 2011 besloot de gemeente Roermond de "Integratieprijs van de gemeente" aan SamenSpraak toe te kennen. Een welkome blijk van erkenning voor het belangrijke werk van de vrijwilligers.

Gilde Roermond, een voorbeeld vanuit de praktijk

SamenSpraak Roermond organiseert drie keer per jaar een bijeenkomst voor de vrijwilligers. Zij krijgen informatie uit het veld. Er wordt elke keer ook even aandacht besteed aan Het Begint Met Taal. Soms ontvangen we een gastspreker. Een terugkerend onderdeel is "leren van elkaar", altijd in een andere werkvorm gegoten. Dat vinden we heel belangrijk.

Bij SamenSpraak Roermond worden vrijwilliger en taalvrager voor een jaar aan elkaar gekoppeld. De taalvrager betaalt hiervoor een symbolisch bedrag van 10,00 euro waardoor het minder vrijblijvend is. Aan het eind van het traject vindt een evaluatie en een feestelijke certificaatuitreiking plaats in 't Paradijs, het thuishonk van SamenSpraak. Dat doen wij drie keer per jaar; met vlaai, zoals dat hoort in Limburg. Soms gaan de vrijwilliger en zijn of haar taalmaatje nog een tijdje met elkaar door. Ook ontstaan fijne vriendschappen.

In 2024 werd SamenSpraak Roermond benaderd door twee studenten van de filmopleiding van de bekende documentairemaker Ruud Lenssen met de vraag of

zij een documentaire van SamenSpraak voor hun afstudeerproject mochten maken.

De cineasten volgden Francine de Boer en Nimra Qaiser gedurende enkele maanden tijdens hun taalactiviteiten. Dit project resulteerde in een prachtige documentaire, waarin de samenwerking tussen taalcoach en taalmaatje goed en integer in beeld is gebracht. Een film die voor elke beginnende taalcoach een inspiratie kan zijn. De film zal over enige tijd te zien zijn op de Limburgse zender L1.

Uit SamenSpraak Roermond is "Samen Buiten" ontstaan, ook onderdeel van het Service Gilde Roermond. Samen Buiten organiseert een keer per maand een wandeling door Roermond o.l.v. gids en Roermondkenner Peter van Cruchten. Aan de wandeling nemen anderstaligen en vrijwilligers deel. Peter laat de deelnemers elke maand met een ander Roermonds thema kennis maken. Na de wandeling is natuurlijk nog tijd voor een kopje koffie en gezellig napraten. Zo leer je Roermond écht kennen.

Wat Gilden vertellen

Gilden laten zien waarmee zij bezig zijn. Hun verhalen kunnen inspirerend zijn voor andere Gilden: een platform voor informatie en inspiratie

Het Nationaal Heksenmonument komt naar Roermond.

Om de slachtoffers van heksenvervolgingen uit het verleden te herdenken, komt er een Nationaal Heksenmonument in Roermond. Het monument is ook bedoeld om aandacht te vragen voor hedendaags geweld tegen vrouwen. Het plan is dat het monument in 2026 wordt gerealiseerd.

Voor het monument had de stichting Nationaal Heksenmonument drie kandidaat-steden uitgezocht: 's Heerenberg, Oudewater en Roermond. De keuze is gevallen op Roermond omdat in deze stad de meeste slachtoffers zijn vervolgd en geëxecuteerd.

In de jaren 1613 en 1614 zijn in heel korte tijd in Roermond meer dan 80 mensen levend verbrand. Bij de toekenning aan Roermond speelt ook mee dat de stad goed te bereiken is per openbaar vervoer en plannen heeft gepresenteerd voor educatie aan groepen en op scholen.

Een van die plannen is de organisatie van een bijzonder kunstproject de Hexpositie. Deze zal plaatsvinden van 21 november tot 15 december in de Weerstand aan de Bredeweg in Roermond.

De Hexpositie is een eerbetoon aan alle slachtoffers van de heksenwaan en een ode aan de vrouwen en het vrouwelijke nu. Hetzelfde aantal kunstenaars als slachtoffers van destijds participeren in dit unieke project.

Orange The World en Amnesty International zijn inmiddels ook aangehaakt bij dit project. Er vinden diverse lezingen en boekpresentaties plaats. Meer informatie vindt u op de website hexpositie.nl.

De middelbare scholen van Roermond zijn uitgenodigd om de Hexpositie te bezoeken en zij zullen op een eigentijdse interactieve manier hieraan deel nemen. Er zijn inmiddels ook lespakketten in de maak die in de loop van volgend jaar ter beschikking gesteld worden.

De stadsgidsen van het Service Gilde Roermond en de gidsen van de VVV staan vermeld op de website van het Nationaal Heksenmonument. Zij staan garant voor historisch correcte informatieve wandelingen die een boeiend kijkje geven op deze zwarte bladzijden uit de geschiedenis van Roermond.

De patronen die ontstaan zijn in dit duistere verleden, houden direct verband met hedendaagse vrouwenhaat, femicide en complot- en zondebok denken. Kennis van de geschiedenis maakt het makkelijker om de resten van vrouwenhaat ook in de huidige tijd te herkennen en aan te pakken. Daarom ook zal er in 2026 over dit thema een tentoonstelling in het Historiehuis in Roermond georganiseerd worden. We zijn dan ook terecht trots op onze stad die het mogelijk maakt om dit project zo breed op te kunnen zetten.

Het fysieke monument zal geplaatst worden in de binnenstad van Roermond en zal de kers op de taart worden van dit project.

Meta van Appeven
Initiatiefnemer Hexpositie
Bestuurslid Service Gilde Roermond

Gilde Woerden herdenkt Jan de Bakke

In het jaar 2025 wordt in Woerden herdacht dat de in deze stad geboren Rooms-Katholiek priester, als ketter, door de inquisitie werd veroordeeld tot de brandstapel. Dat vonnis werd op 15 september 1525 in Den Haag voltrokken.

Jan de Bakker (1499-1525) was de eerste priester die in de Noordelijke Nederlanden die door een vonnis van de inquisitie in de Nederlanden op de brandstapel kwam. Hij is ook bekend als 'Jan Jansz van Woerden' en met de Latijnse namen 'Johannes Pistorius Woerdensis'. Juist om het feit dat Jan de Bakker, als Rooms-Katholiek priester in Woerden en weide omgeving heeft gewerkt en daar aanhanger werd van de denkbeelden van de broeders van het "gemene" leven (Geert Grootte) en van Luther, is hij de verpersoonlijking geworden van de vroege reformatie in het Groene Hart. Reden voor verschillende Woerdense instellingen, om initiatieven te ontwikkelen om in het jaar 2025 stil te staan bij het leven en de dood van deze bijzondere jonge priester. Zo zijn er diverse lezingen, exposities en exposities.

Stichting Gilde Woerden heeft een speciale Jan de Bakker wandeling ontwikkeld. Tijdens deze wandeling wordt duidelijk waar en hoe het leven van Jan de Bakker zich afspeelde. De route gaat langs woonhuis, geboortehuis, kerk en cel.

Op verschillende plaatsen wordt stilgestaan bij zijn leven en krijgen de deelnemers informatie over interessante en bijzondere gebeurtenissen. Uiteraard wordt de "Jan de Bakkerstraat" bezocht en komt ook de naam "de bakker" aan de orde. De wandeling duurt circa een uur en is te boeken bij

VVV: info@vvvwoerden.nl en bij Stichting Gilde Woerden: info@gildewoerden.nl.

Ook kreeg Stichting Gilde Woerden kennis van het bestaan van een kinderboekje getiteld "Nergens veilig" dat in 1997 door de toenmalige directeur J.D. van Leeuwen van de Jan de Bakker school is geschreven voor een doelgroep van kinderen van 8 tot 12 jaar.

Stichting Gilde Woerden nam het initiatief dit boekje op nieuw te doen uitgeven. Inmiddels heeft dat ertoe geleid dat uitgeverij De Banier de productie van een enigermate herziene uitgave in productie heeft genomen.

Het is de bedoeling dat het eerste exemplaar daarvan op 15 september aangeboden wordt aan de burgemeester van Woerden in de Petruskerk, waar Jan destijds preekte en in bijzijn van kinderen en personeel van de Jan de Bakkerschool. Deze bijeenkomst is voor het publiek toegankelijk.

Gilde Amsterdam

met 2 nieuwe projecten

PowerVOL

nu ook in Amsterdam

We zijn heel blij dat we het project PowerVOL ook in Amsterdam hebben kunnen starten! In het begin was het even zoeken – het vinden van de juiste trainers kostte wat tijd, ook het bereiken van deelnemers en het opbouwen van bekendheid in de stad vroeg extra inzet. Bij de eerste informatiebijeenkomst waren meer mensen van de Gilden aanwezig dan deelnemers.

Toch kijken we met trots terug: we hebben inmiddels twee workshopreeksen succesvol georganiseerd, en er staan er nog twee op de planning voor later dit jaar. De reacties zijn ontzettend zeer positief – deelnemers én trainers zijn enthousiast. Sommigen spreken zelfs na afloop nog af om samen te wandelen, naar het theater te gaan of een kop koffie te drinken.

We hopen dat PowerVOL steeds meer Amsterdammers bereikt. Het is een waardevol programma dat mensen samenbrengt en inspireert – en daar kunnen veel mensen iets aan hebben!

Ontdek meer over PowerVOL op [onze website](#)

Nieuwe naam, vertrouwd project:

FitMaatje

Bij Gilde Amsterdam hebben we een vertrouwd project in een nieuw jasje gestoken. Maatje Meer voor een Maatje Minder heet vanaf nu: FitMaatjes! Een naam die beter past bij de kern van wat we doen – kinderen ondersteunen bij een gezonder en actiever leven, samen met een betrokken maatje. Geen focus op afvallen -een maatje minder- of strenge regels, maar juist op plezier, structuur en positieve aandacht.

FitMaatjes is er voor kinderen van 4 t/m 16 jaar met (beginnend) overgewicht die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Een vrijwilliger gaat een jaar lang met het kind op pad: samen bewegen, koken, praten of iets leuks ondernemen.

Met FitMaatjes werken we stap voor stap aan meer zelfvertrouwen, gezonde gewoontes en vooral: lekkerder in je vel zitten. De naam is nieuw, maar het hart van het project blijft hetzelfde.

Meer informatie over het project vind je op [onze website](#).

Coach4you van Gilde Leusden vierde 15-jarig bestaan op 20 juni

Een feest voor jong en oud. De brugklassers om wie het allemaal draait waren er en natuurlijk hun coaches. De coaches van het eerste uur werden in het zonnetje gezet. Wethouder Treep sprak namens het college de felicitaties uit. De kinderburgemeester, Fiene Reverda deed dat ook. Zij prees de inzet van coaches en jongeren om na schooltijd de tijd te nemen voor net dat beetje extra om samen de brugklas tot een succes te maken.

Ook het landelijk bestuur van Coach4you was vertegenwoordigd. Dit allemaal in en rondom de kantine van Leusder Handbal Vereniging. Voor de inwendige mens is goed gezorgd met taart, hapjes en drankjes. Zelfs aan de zonnebrandcrème is gedacht. De bloemen die de organisatoren kregen, zijn meer dan verdiend.

Gilde Alkmaar en musea bundelen krachten met wandel- en fietsroutes

Het Hollands Kaasmuseum in Alkmaar, De Museummolen in Schermerhorn, het Poldermuseum in Heerhugowaard en museum BroekerVeiling in Broek op Langedijk. Stuk voor stuk pareltjes in de kop van Noord-Holland die ogenschijnlijk niets met elkaar te maken hebben. Gilde Alkmaar kent vier activiteiten waaronder het organiseren van fietstochten en het verzorgen van stadswandelingen.

Leuk om te lezen maar dat wist u al, dus waarom dit vermelden in het Gilde Magazine. Daar kom ik zo op. Nog even terugkomend op de vier eerder genoemde musea. Bij de laatste drie kun je hun geografische ligging aan het water aanvoeren als gemeenschappelijke deler.

Maar het Hollands Kaasmuseum, in het hartje van Alkmaar, valt dan wel buiten de boot, toch? Qua ligging wel, maar het museum staat niet voor niets in Alkmaar, de kaasstad, met haar wereldberoemde kaasmarkt. En Alkmaar heeft het predicaat kaasstad te danken aan de inpolderingen in de 16 e en begin 17 e eeuw toen land werd gewonnen op het water. En dat zilte land niet geschikt bleek voor akkerbouw maar uitstekend geschikt voor veeteelt, met name voor de melkveehouderij. Het resultaat laat zich invullen en daarmee is meteen de link te leggen met de eerder genoemde drie musea. Dus toch een gemeenschappelijke deler, of in feite zelfs drie drie: het typische Hollandse landschap, de cultuur en de natuur.

Waarom de krachten dan niet bundelen? Die gedachte borrelde omhoog bij Hugo Snabilie van museum BroekerVeiling. Hugo Snabilie: "de vraag naar wandel- en fietsroutes is sinds corona enorm toegenomen, ook bij Gilde Alkmaar hebben wij begrepen. Dus waarom niet de bezoekers de mogelijkheid bieden om naar onze vier musea te wandelen of te fietsen? Waarbij we dan wel de medewerking en inbreng van organisaties als het IVN Natureeducatie en Gilde Alkmaar nodig hebben.

Bij de laatste weten alles van het ontwikkelen en uitzetten van routes." Dus werden Ben Bruin en Peter de Rover, coördinatoren van respectievelijk de fiets- en wandelgidsen van Gilde Alkmaar uitgenodigd voor een gesprek. Peter de Rover: "En meteen sloeg de vonk over. Wat een idee! Wandel- en fietsroutes van en naar de vier musea in boekvorm uitgeven. En natuurlijk kon men op onze inbreng rekenen. Eigenlijk kun je stellen dat vanaf dat moment aan de uitvoering van het project "Expeditie Frisseblik" kon worden gewerkt. Helaas belandde ik kort daarna in het ziekenhuis maar Frank Elzas, één van onze stadsgidsen, heeft het helemaal op zich genomen. Daar zijn wij hem als Gilde Alkmaar ontzettend dankbaar voor."

Dankzij de inbreng van professionele krachten en van veel vrijwilligers, en met financiële steun waaronder die van de gemeente Dijk en Waard, kon een trotse Hugo Snabilie op woensdag 12 juni in museum de BroekerVeiling in aanwezigheid van de genodigden de eerste exemplaren van de boekjes uitreiken aan Fred Rutten, wethouder van Dijk en Waard. Eén boekje waarin de wandelroutes zijn opgenomen, in het andere de fietsroutes. En wat zijn ze mooi geworden! Als Gilde Alkmaar zijn we heel trots om zo'n belangrijke inbreng te hebben gehad in de totstandkoming ervan.

De boekjes zijn gratis verkrijgbaar in de vier deelnemende musea.

Aantal deelnemers Zomerschool Zeist ruim vervijfvoudigd

Of het aan het programma ligt of aan de groeiende bekendheid durft projectleider Hugo Albers niet te zeggen, maar het aantal deelnemers van de Zomerschool groeit gestaag door. Toen hij het stokje overnam trokken de lezingen drie- tot vierhonderd deelnemers, tweehonderd unieke bezoekers waarvan een aantal meer dan een lezing bezocht. De editie van dit jaar telde dik 2100 deelnemers, elke bezoeker tekende in voor gemiddeld drie lezingen.

"Deze toename heeft ons ook verrast, zegt Albers die met het programma vorig jaar een kleine vijftienhonderd deelnemers trok. Hij is sinds 2018 verbonden aan dit Gildeproject. "Het eerste seizoen heb ik meegekeken en meegedraaid. Sinds 2018 draag ik de verantwoordelijkheid. In het eerste coronajaar kon het programma niet doorgaan, de tweede keer hadden we een aangepast programma. Maar verder zijn we er alle jaren.

De serie lezingen is altijd in de maand juli en begint met de zomeravondlezing. Een gratis toegankelijke lezing met een bekende spreker waarvoor je niet hoeft te reserveren opent al sinds het begin de serie. "Voorheen kon je tot eind juni inschrijven en werd daarna het net daarna opgehaald. Dat hebben we veranderd, we gaan langer door. Inschrijven blijft mogelijk tot een dag van tevoren. We hadden dit seizoen bijvoorbeeld een lezing op een dinsdag waar in het weekend daarvoor dertig extra inschrijvers waren. Ik heb gevraagd of het misschien een groep was, maar het was gewoon toeval. Misschien komt het groeiende succes door de afwisseling.

"We hebben een lijstje met onderwerpen zoals natuur, cultuur, historie en zo zorgen we ervoor dat er voldoende variatie is. En we houden de toegangsprijs betaalbaar. De werkgroep bestaat uit zeven vrijwilligers. Die begint in oktober met het maken van een lijstje met onderwerpen en potentiële sprekers. "

We willen minimaal twintig lezingen kunnen aanbieden. Ieder van ons benadert om te beginnen drie potentiële sprekers. We hebben veel nieuwe leden in ons team en dat levert heel veel nieuwe ideeën op, maar afgelopen jaar konden we niet meer kwijt. Alle sprekers wordt gevraagd mee te doen om niet. "Voor dit jaar was er een spreker die daar even over aarzelde, omdat hij gewoonlijk honderdvijftig euro per lezing krijgt. Hij had maar heel even nodig om erover na te denken en zegde per kerende mail toe. Op deze manier samenwerken geeft een bepaalde sfeer.

Toch stelt de organisatie wel de nodige eisen aan de sprekers. Het hoeft geen wetenschappelijk verhaal te zijn, maar het moet wel op niveau zijn. Het verhaal moet goed te volgen zijn voor de geïnteresseerde leek. We hadden dit jaar veel hoogleraren onder de sprekers die vrijwel allemaal een lezing hielden over een ander hobby-onderwerp, niet over het eigen vakgebied. Ik heb alle lezingen bijgewoond en ze waren allemaal de moeite waard. Nou ben ik nogal nieuwsgierig van aard, maar het was een leuk en evenwichtig programma. Dat hoorden we ook terug van de deelnemers, vertelt Albers. Hij houdt vooral de grote lijnen in de gaten, maar heeft ook oog voor detail. "Organiseren zit me in het bloed. Helemaal in lijn met de Gildegedachte om kennis en kunde over te dragen, wil hij graag andere Gilden op weg helpen. "Zo'n groot project, dat kost jaren, maar het gaat niet om het aantal, maar om de kwaliteit.

Gilden die belangstelling hebben om een zomerschool te starten, kunnen voor tips contact opnemen met Hugo Albers per e-mail: zomerschool@gildezeist.nl

Terugblik Enschede

24 juni de Gilde Jaardag

Een geslaagde dag met een hartelijk welkom en perfecte verzorging van het Gilde van Enschede.

Ruim 65 vrijwilligers volgden in de ochtend verschillende workshops, een goed verzorgde lunch, gevolgd door wandelingen o.l.v. gidsen van Gilde Enschede. In dit magazine geven we een korte impressie van de workshops

Tijdens de 'nazit', een hapje en drankje, werden:

- aan Rob Hoekstra en Jack Hageraats de gouden spelt uitgereikt;
- werd afscheid genomen van Hans van Dijk,
- werd postuum Hans Ursem bedankt voor zijn vele werk voor Gilden; en
- werden Jan Willem van Lith en Paul van der Marel, als nieuwe bestuursleden welkom geheten

A. SamenSprak

De workshop met het thema 'Verbinden' was actief en inspirerend en leverde waardevolle input op voor de verschillende bijeenkomsten en overleggen binnen SamenSprak.

1e workshop 14 deelnemers; 2e workshop 4 deelnemers, gegeven door Jan Willem van Lith

Na een voorstelronde werd uitgelegd wat de term "Verbinden" betekent en hoe deze vertaald kan worden naar de wijze waarop wij met elkaar communiceren en welke onderwerpen daarbij van belang zijn. Samen is inzicht verkregen welke overleggen belangrijk zijn en welke onderwerpen daarin centraal staan.

De verschillende bijeenkomsten en overleggen.

Gilde Jaardag:

Wordt zeer positief beoordeeld als verbindend en inspirerend, 1x per jaar is voldoende. Gericht op landelijke kennisdeling, algemene verbinding en plezier.

Regio-overleg:

Er is een twijfel of dit overleg wel effectief is; het kan als dubbelop en van beperkte waarde worden ervaren. Mogelijk moet het meer activiteiten- of themagericht worden i.p.v. regio-gericht.

SamenSprak coördinatoren overleg:

Wordt gezien als een belangrijk en zinvol moment voor inhoudelijke uitwisseling, vooral qua werving, binding, training en ervaringen. Kwaliteitsbewaking en samenwerking blijven aandachtspunten.

Andere onderwerpen.

Werving van taalcoaches en coördinatoren.

De krapte aan taalcoaches en coördinatoren wordt als een urgent probleem gezien. Effectieve werving en binding van vrijwilligers is essentieel voor het voortbestaan en de kwaliteit van het SamenSprak-project.

Kwaliteitsbewaking van SamenSprak.

Het behouden van de kwaliteit, bij voorbeeld door meer interne -en integrale toetsing, is belangrijk om de effectiviteit van taalcursussen en begeleiding te waarborgen.

Samenwerking en kennisuitwisseling.

In de landelijke bijeenkomsten (Gilde Jaardag en het jaarlijkse coördinatoren overleg) is uitwisseling van kennis, best practices en ervaringen cruciaal. Dit zorgt voor innovatie en versterkt het netwerk.

Informatie over brede en relevante thema's.

Naast taalkundige onderwerpen zijn ook brede thema's zoals BTW-regelgeving, ICT, PR en subsidies belangrijk, omdat deze bijdragen aan het functioneren van de vrijwilligers en de Gilden.

B. Toekomst Gilden

Het betrof twee keer een workshop van 45 minuten onder leiding van Harry Sipkes en Christiaan Eckhart, waarbij in totaal ca. 50 mensen aanwezig waren. Onderstaande items betreffen beide workshops in willekeurige volgorde.

1. PR beleid en marketing

De noodzaak hieraan meer aandacht te besteden is door verschillende vertegenwoordigers genoemd als belangrijk. Belangrijk omdat nu niets doen, betekent dat straks sprake is van achterstand.

Gilde Nederland kan bij het opstellen van een beleid, hierbij mogelijk behulpzaam zijn.

2. Formaliteiten:

Door meerdere Gilden is een aantal formaliteiten genoemd, zoals

- de btw;
- WBTR;
- belastingen en fiscus;
- fondswerving
- ANBI status;

Veel van deze informatie is op de website van Gilde Nederland te vinden. Niet is duidelijk geworden waarom deze informatie toch niet gevonden wordt, dit heeft aandacht gekregen met de nieuwe rubriek Klik Hier.

3. Office 365

Slechts enkele Gilden vroegen hiernaar. Nader onderzoek naar mogelijke behoefte hieromtrent is opportuun. Gilde Nederland kan hier adviseren direct contact op te nemen met Microsoft; als ANBI organisatie wordt Office 365 dan om niet ter beschikking gesteld.

4. Kwaliteit

Een aantal verschillende vragen en opmerkingen verwezen naar dit thema:

- wat maakt je tot een (echt) Gilde? En wat is dat dan?
- Intervisie, meelopen met een collega; samen delen van ervaringen;
- het opzetten van een kennisbank
- een ingroei model als: van gezelschap naar meester
- je moet een goed plan hebben, om vrijwilligers aan te trekken: bijvoorbeeld Storytelling

5. Contact tussen Gilden onderling

De behoefte van Gilden om onderling meer contact te hebben, is belangrijk. Kennis kunnen nemen van het werk van andere Gilden wordt gewaardeerd, maar hoe zou deze kunnen plaatsvinden:

- *De landelijke jaardag wordt als zeer belangrijk ervaren
- *Het herhalen van een voorzittersoverleg werd als zinvol gezien, mits met een goede agenda en de mogelijkheid om elkaar informeel te ontmoeten
- *een regio-overleg onder leiding van de contactpersoon wordt door verschillende Gilden aanbevolen

6. Binden en verbinden

- Belangrijk is het verzorgen van contacten op lokaal niveau
- Voor vrijwilligers is het belangrijk dat hun vragen worden gehoord;
- wees betrouwbaar in het maken en nakomen van de afspraken en verwachtingen die je hebt;
- leg de verantwoording zo laag mogelijk in je organisatie

7. Beleid

In het algemeen geldt bij vrijwilligers dat sprake is van een redelijk snelle doorstroming van mensen. Als je bij een bepaalde actie 5 mensen hebt gekregen, dan kun je blij zijn als je er 2 uiteindelijk overhoudt. Op die mensen moet je je richten, mogelijk kunnen we elkaar hierbij helpen.

C. Website

Site actualisatie

Met het aantreden van onze nieuwe sitebeheerder ondergaat onze website langzaam wat actualisatie van inhoud. De agenda- en /of Nieuwpagina zal actiever worden voorzien van evenementen e.o. gebeurtenissen, die de aangesloten Gilden daar willen delen. In algemene zin worden alle pagina's gezien en waar nodig bijgewerkt of zijn dat inmiddels al. Lees meer hierover in de bijlage aan het eind van dit magazine.

D. Wandelen

De gespreksleiders zijn: Anita Vermaas (Enschede) en Kees Kroon (Amsterdam).

Verslag: Anneke Keizer-Popma (Enschede)

Aan de hand van een 3-tal gespreksonderwerpen wordt een levendige discussie gevoerd!

1. aan welke eisen moet een goede stadsgids voldoen?

Een gids moet:

- Veel kennis hebben
- Goed kunnen inspelen op vragen uit de groep
- Voorzien in de (eventueel specifieke) behoefte van een groep
- Goed contact maken met de groep, nooit met de rug naar de groep!
- Een interactieve, enthousiaste houding hebben zodat de boodschap goed overkomt
- Het verhaal niet alleen goed kennen, maar ook goed kunnen overbrengen
- Goed verstaanbaar zijn
- Zich aan de feiten houden (geen "broodjes aap")
- Zorgen voor een plezierige sfeer, ontspanning, zodat mensen met een goed gevoel naar huis gaan
- Zorgen voor een leuke ochtend/middag
- Op tijd afronden c.q. de tijd bewaken

2. Hoe beoordelen de Gildes of de aspirant-gidsen aan deze criteria voldoen ? Hoe worden ze getraind/opgeleid ?

Het blijkt dat de toelatingscriteria nogal van elkaar verschillen, van streng naar gemoedelijk :

- In Zutphen doen de aspirantgidsen een cursus Zutphenkunde à € 175, waarin ook het museum en het erfgoedcentrum een rol spelen en dat wordt afgesloten met een examen. Daarbij een nascholingsstraject. Kosten: € 10.
- In Den Haag kent men de Hagologiecursus die gevolgd kan worden maar dit is geen verplichting. Er wordt wel goed op de kwaliteit gelet. Momenteel is men bezig een "gids" voor de gidsen te maken
- Amsterdam heeft een opleiding van 2 maanden theorie, afgesloten door een examen. (over examens zijn de meningen nogal verdeeld.)
- In Almere worden gidsen "getest "
- In Harderwijk is de training een half jaar. (maar mensen haken daar ook op af)
- In Enschede is er een coördinerend gesprek met 2 gidsen om geschiktheid te peilen en naar vooropleiding te vragen (spreek je bv Engels, Duits?). Daarna studie van de beschrijvingen van de wandelingen ,coaching en meelopen tot beide partijen tevreden zijn
- In Rotterdam wordt een opleiding door niemand geapprecieerd

Hoe wordt de kwaliteit bewaakt, hoe wordt het niveau ontwikkeld en de kennis op peil gehouden ?

Genoemd worden onder meer:

- Aansluitend aan of voorafgaand aan vergadering een verrijkend bezoek brengen aan interessante locatie
- Experts uitnodigen voor een lezing
- Intervisiegroepjes
- 1x per jaar meelopen met een collega
- Maandelijks bij elkaar komen in een trainingstraject
- Elkaar feedback geven

Uit dit laatste punt komt ook een hele lastige vraag naar voren: Wat te doen met een collega die niet meer aan de criteria voldoet, (bv. door hardhorendheid, vergeetachtigheid, slecht ter been is) maar dat zelf niet inziet ? Je kunt een vrijwilliger niet ontslaan!

Uit de daaropvolgende discussie blijkt dat men het erover eens is dat er toch een tactvol gesprek moet worden aangegaan; (kan het resultaat zijn van door deelnemers ingevulde evaluatieformulieren, zie punt 3 hieronder).

In zo'n gesprek kan gekeken worden of de betreffende collega een andere rol kan krijgen, bv met een power point op locatie (bv verzorgingshuis) het verhaal kan vertellen.

Wat verder nog langskomt:

1. In sommige steden wordt een daling in het aantal (zogenoemde "agenda") wandelingen gezien. De vraag daarbij is of dat komt door de populariteit van podcast wandelingen.
2. Betaling; hoe doen we dat over het algemeen?
 - Ook weer afhankelijk van de situatie, ook een prijsverschil!
 - Gratis voor bepaalde groepen, bv AZC-ers , migranten
 - Amsterdam bv 15 euro p.p. Enschede 5 euro p.p. voor opgegeven aantal personen.
 - Almere laat vooraf betalen, Enschede achteraf.
3. Evaluatie of niet?
 - Bv boekenlegger met website waar men zijn/ haar mening kwijt kan
 - Evaluatieformulieren: globaal komt 30% terug en is 90% positief
4. In Den Haag was de organisatie van de wandelingen zoveel werk dat ze hulp hebben ingeroepen van de site "Get your Guide " Dit blijkt voor veel van ons nieuwe informatie!
5. Kleding: niet overal hetzelfde, wel is het beeldmerk (uiltje) het belangrijkste kenmerk.

Even boodschappen doen.

Het is zo'n typische zaterdagmiddag waarop de zon zich van haar beste kant laat zien. Alsof ook zij zin heeft in het weekend. De straten zijn overvol met winkelende, etende, en vrolijk fietsende mensen. Echt een doorsnee drukke zaterdagmiddag in een grote stad.

Ik schuifel er tussendoor met een boodschappenlijstje waar ik eigenlijk totaal geen zin in heb. Thuis met een krantje en een puzzel was ook prima geweest. Maar goed, iemand moet het doen.

In de mensenmassa, een bonte stoet van onbekende gezichten, gezinnen, groepjes vrouwen in zwarte kleding, slenter ik rustig mee.

Dan, uit het niets, tussen al die drukte en gezichten, klinkt er enthousiast geroep: "Hallo JW!" Wacht eens... waar moet ik nou kijken? De gezichten zijn door de zwarte stof bijna onherkenbaar.

Ik kijk verbaasd op. Waar komt dat vandaan? Wie kent mij hier?

Een vrouw toont met een korte beweging haar gezicht en daar verschijnt een stralende glimlach. "Herken je me nog? Van een paar jaar geleden! Jij hebt mij geholpen met leren Nederlands en ik heb een baan!" zegt ze enthousiast in keurig Nederlands. En ja hoor, het kwartje valt: Farah!

Opeens lijkt het helemaal niet zo druk meer. Het groepje vrouwen blijft even staan. En ik glimlach terug en met een warme knik van herkenning geef ik haar in gedachten een knuffel!

"Natuurlijk herken ik je, beste Farah! En wat fijn dat het goed met je gaat" en met enige trots vervolg ik mijn weg.

Boodschappen doen op zaterdag kan saai zijn, maar soms, heel soms zit de magie in een van die onverwachte momenten. En zeg nou zelf: wie wordt er nou niet blij van een klein moment van trots in die drukte? Ik in ieder geval wel!

Jan Willem van Lith

Stand van zaken met de Werkgroep Toekomst Gildes (WTG)

In 2024 is door het bestuur van Gilde Nederland het initiatief genomen een werkgroep te vormen die in gesprek gaat met verschillende Gilden om een goed beeld te krijgen van hetgeen daar wordt beleefd en ervaren en ook de vraag hoe Gilde Nederland daarbij als service organisatie zou kunnen ondersteunen. Bij de te bezoeken Gilden is gekeken naar 'groot en klein', en spreiding over het land. Eind 2025 zal ca. 32% van alle Gilden zijn bezocht. Het voornemen is om de resultaten, bevindingen en suggesties te bundelen en op een landelijke bijeenkomst, begin april 2026, met alle Gilden te bespreken en te delen.

Professionalisering

In samenhang met de werkzaamheden van de werkgroep WTG is ook hard gewerkt aan het opstellen van persoonlijke werkplannen van bestuursleden voor het jaar 2026. De werkplannen zijn in samenhang met de inhoud van de bestuurlijke heisessie herfst '25: bezinning op doelstelling en uitgangspunten en werkwijze van Gilde Nederland in relatie tot lokale Gilden.

Hiermee krijgen we een helder beeld van taken die iedereen doet, eventuele leemten die door herverdeling van taken moet worden opgevuld, de hoeveelheid uren die daarvoor nodig zijn, als ook de kosten die met het uitvoeren van die taken samenhangt. In een volgend Gilde Magazine zal hierover meer informatie volgen.

PR en communicatie

Met ingang van het kalenderjaar 2026 zal na iedere bestuursvergadering een kort bericht op de website van Gilde Nederland staan met informatie, die wij graag met jullie willen delen. Dat kan soms alleen een mededeling zijn, in andere gevallen een artikel over een bepaald besproken onderwerp. Elke input anderszins namens de aangesloten Gilden is ook bijzonder welkom.

Huidige indeling in regio's met hun contactpersoon

1. Zuid-Holland

Den Haag; Rotterdam; Delft; Ridderkerk; Dordrecht; Zoetermeer;
Alphen ad Rijn; Nieuwkoop; Leiden; en Woerden. En ook een enkele
keer Middelburg en Goes

contactpersoon:

Christiaan Eckhart | 06 - 53247035

2. Noord-Holland en Flevoland

Alkmaar; Amsterdam; Haarlem; Purmerend;
Almere en Gooi-Noord

contactpersoon:

Lucas Zimmerman | 06 - 51849615

3. Regio Noort/oost, Overijssel, Gelderland en Drenthe

Zwolle; Deventer; Enschede; Haaksbergen; Zutphen; Winterswijk;
Arnhem; Nijmegen; Harderwijk;
Wageningen en Rhenen

contactpersoon:

Hessel Nentjes | 06-17493201

4. Regio Zuid

Gilde Maastricht; Gilde Landgraaf(service gilde); Gilde De Grave;
Gilde Roermond e.o.(service gilde); Gilde Venray(Doen); Gilde
De Baronie; Gilde Den Bosch; Gilde Oss(Maasland)e.o.; Gilde De
Bevelander(Zeeland); Gilde Walcheren.

contactpersoon:

Jan Willem van Lith | 06-24725073

5. Utrecht

Utrecht; Zeist; Woerden; Maarssen; Wijk Bij Duurstede; Utrechtse
Heuvelrug; Amersfoort en Leusden

contactpersoon:

Harry Sipkes | 06-5495824

Wij zoeken Bestuursleden

voor de functie van

- voorzitter
- penningmeester

In het zomernummer van het Gilde Magazine konden we vertellen dat, de bezetting van het bestuur van Gilde Nederland in het jaar 2025, op orde is.

Wel is het zo dat per 1 januari 2026 de functie van voorzitter vacant wordt en die van de penningmeester aan het einde van 2026. Wij zoeken dus collega's die ons kunnen helpen in het vervullen van deze vacatures.

Voor meer informatie: [KLIKhier](#)

Colofon

Gilde Magazine
is een uitgave van Gilde Nederland
Stichting Gilde Nederland
Burg. Numanlaan 13
3841XJ Harderwijk

website gilde-nederland.nl
E-mail info@gilde-nederland.nl
Facebook [gildenederland](https://www.facebook.com/gildenederland)

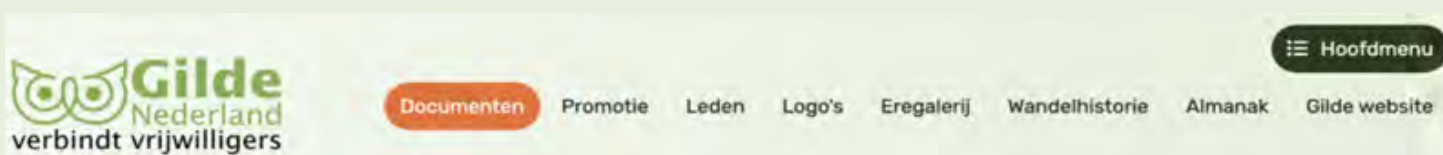
Vormgeving Marloes Dekkers
 06-41469040
Coördinatie Hessel Nentjes
secretariaat 06-17493201
Eindredactie Harry Sipkes
 06-54958524
 Christiaan Eckhart
 06-53247035

Vóórdelen Gilde Nederland lidmaatschap

- Centrale website met Ledenportaal
- Basisontwerp voor een lokale website
- Contacten met alle lokale Gilden, Gilde Nederland, SamenSprak, Coach4you, POWERVoL, Wandelen & Meer
- Vier keer per jaar Gilde Magazine
- Facebookpagina
- Centraal aanspreekpunt voor lokale Gilden
- Huisstijl met ondersteuning
- Ondersteuning bij (bestuurs)problemen
- Ondersteuning bij publiciteit/promotie
- Ondersteuning bij het opzetten van een nieuw Gilde
- Ondersteuning op het gebied van wetgeving
- Ondersteuning voor:
 - SamenSprak
 - Coach4you
 - POWERVoL
 - Wandelen & Meer
- Jaarlijkse GildeDag
- Jaarlijkse Gilde WandelDag voor gidsen
- Jaarlijkse Informatiedag voor Wandelcoördinatoren
- Jaarlijkse Deskundigheidsdag voor coördinatoren Coach4you
- Jaarlijkse Deskundigheidsdag voor coördinatoren POWERVoL
- Studiedagen voor coördinatoren SamenSprak
- Workshops
- Regiobijeenkomsten
- Gouden of Zilveren Gildespeld (met oorkonde)

KlikHier - eZine en Website

Meerdere keren wordt Gilde Nederland benaderd met de vraag hoe zit het nu echt met een aantal verschillende formaliteiten. Ook in de workshop Toekomst Gilden, kwamen zulke vragen naar voren. Daarom hier nog eens een overzicht, ingeleid met de nieuwe rubriek KlikHier.

Het Gilde Magazine belicht als digitaal verspreid medium, een zg. eZine, tal van zaken die in den lande spelen, bij uw Gilden.

Met deze nieuwe rubriek (Klik hier) informeren we u over de Gilde Nederland als digitale informatiebron. De verwijzing naar informatie kan voor u als vrijwilliger bij een Gilde betekenisvol zijn. De naamgeving en subtitel van deze rubriek duiden op de wederzijdse kruisbestuiving. Het zal vaker gaan voorkomen dat informatie een doorverwijzing bevat naar de site en ook andersom.

Onder het laatste Nieuws brengt de site actualiteit van gebeurtenissen onder de aandacht, en dat is vooral tijd-gebonden van aard. Daarom berichten we in deze rubriek telkens over een deel van de beschikbare informatie. Ook uw eventuele informatieverzoeken, als ook onze voornemens voor verbetering en actualisatie kunt u hier verwachten.

Site actualisatie

Met het aantreden van onze nieuwe sitebeheerder ondergaat onze website langzaam wat actualisatie van inhoud. De agenda- en /of Nieuwpagina zal actiever worden voorzien van evenementen e.o. gebeurtenissen, die de aangesloten Gilden daar willen delen¹. In algemene zin worden alle pagina's bezien en waar nodig bijgewerkt of zijn dat inmiddels al.

Inloggen

Het inloggedeelte voor leden, bereikbaar via de knop "Leden Inlog" gebeurt met de gebruikersnaam "gilde-nederland" en wachtwoord "2022MetTijdEnAandacht!" (let op de 4 hoofdletters, geen spaties en het uitroepteken) en geeft toegang tot nog meer informatie.

Documenten

Hier vindt u tal van voorbeelden of informatie anderszins ter download, bijv. over de WBTR, zoals elders in deze uitgave kort beschreven. Ook hier geldt dat algemene bijdragen, zinvol geacht voor andere Gilden, bijzonder welkom zijn¹.

Toekomst

Nu nog wat gedateerd is de Werkgroep Toekomst Gilden (WTG) druk doende met afronding van de recente inventarisatie; update volgt hier in de herfst.

Logos

Hier vindt u ter download diverse mediavarianten van het logo en de kleurstelling voor eigen gebruik op de eigen website.

Leden

Behalve de Inlog, vindt u daar ook data 2026 voor kopij-aanlevering voor het digitale Gilde Magazine (eZine). Dit wordt verzonden aan alle ons bekende @Gilde... nl adressen. Mocht u de eZines ook willen ontvangen, stuur dan een berichtje aan info@gilde-nederland.nl, samen met het Gilde waarvoor u als vrijwilliger actief bent. Mocht u het al wel ontvangen, uw doorzending aan collega's stellen wij bijzonder op prijs.

Eregalerij

Toont per jaar gerangschikt de vrijwilligers die een erespeld of andere onderscheiding hebben ontvangen. Omwille van actualiteit en uit respect, mocht een erelid zijn overleden, laat het ons weten, dan passen we de vermelding(en) daarop aan met †).

Wandelhistorie

Hier treft u een overzicht door de jaren heen van alle Landelijke Wandeldagen en Informatiedagen voor Wandelcoördinatoren.

Almanak

Geografisch wordt daarmee zichtbaar wat het aangeklikte Gilde te bieden heeft, en naar wens te filteren op trefwoord en Type activiteit. Geografisch wordt door te klikken in de kaart zichtbaar waarmee dat Gilde te bieden heeft. En met de filter op Activiteit is een keuze te maken uit tal van bezigheden. De knop Gilden filteren activeert de ingave meteen op de kaart. Eronder volgt een detailoverzicht van de betreffende Gilden. Overigens is na inloggen en weer terugkomend op de Homepage de Almanak ook onderin zichtbaar en doorklikbaar geworden. Mocht de informatie voor uw Gilde actualisatie behoeven, dan volstaat een wijzigingsberichtje aan info@gilde-nederland.nl.

Gilde Website

Onder Logos is het al even genoemd: een eigen website. Gilde Nederland heeft het initiatief genomen om voor lokale Gilden een uniforme template te laten maken en aan te bieden als basis voor de opzet van een eigen website. Uitstraling en herkenbaarheid (en kostendeling) waren hierbij de belangrijkste drijfveren.

Bij het ter perse gaan – zoals dat in het in het analoge tijdperk zo mooi heette – van de herfst editie / Nummer 2 2025 van het Gilde Magazine, is ook de website voorzien van actueler informatie: onderstaande Handreikingen zijn het resultaat van vragen tijdens de landelijke Informatiedag in Enschede, 24 juni 2025.

NB: er dient wel ingelogd te worden om deze handreikingen te lezen. Zie hiertoe de alinea “Inloggen” op de vorige bladzijde.

Documenten

Voor de webpagina Documenten is het streven om, in plaats van een lijst met documenten, een meer informatieve indeling te bieden, naar bijv. wetten, regelingen, adviezen, handreiking e.d. Dat is nog even toekomstmuziek, maar vertaalt zich voor nu alvast in onderstaande. Het gaat om de volgende nieuwe publicaties:

- Handreiking AVG
- Handreiking BTW
- Handreiking WBTR
- Handreiking Tromik (CMS)
- Website Gilde Nederland

Wetten en regelingen

AVG

De Algemene Verordening Gegevensbescherming regelt de privacy rondom opslag en gebruik van persoonsgegevens (uw vrijwilligers) en is verplichte koek voor elke organisatie.

De Handreiking beschrijft kort het belang, de noodzaak, wat deze verordening inhoudt en de marsroute voor invoering ervan. Het bevat ook de verwijzingen naar de wettelijke informatiebronnen. Op de site vindt u behalve deze overkoepelende handreiking ook meer detailinformatie. Zoek eventueel met de toetscombinatie <CTRL> “F” op “AVG”.

[KlikHier](#) voor de Handreiking AVG.

BTW

Wat research leidde tot deze Handreiking. Zoals de belastingdienst – populair samengevat – stelt: voor elke dienst geldt in principe BTW-heffing, was dat in principe aanleiding genoeg om er dieper in te duiken en te kijken wat dan voor de activiteiten van een Gilde geldt. Gelukkig is er voor bijv. Wandelingen sprake van een "ja, tenzij"....dus lees verder in deze Handreiking hoe het precies zit (klik hier). Zoek eventueel met de toetscombinatie <CTRL> "F" op "BTW".

[KlikHier](#) voor de Handreiking BTW.

WBTR

De Wet bestuur en toezicht Rechtspersonen regelt onder andere de positie en plichten van bestuurders en toezichthouders, hun aansprakelijkheid, financieel beleid, en regels omtrent belangenverstrengeling. Toetsing van de statuten in samenhang met het huishoudelijk reglement van een Gilde is hierbij van belang, effectief uiterlijk 1 juli 2026. De Handreiking licht e.e.a. toe en verwijst naar de uitgelichte wetsteksten terzake, geeft voorbeeld Huishoudelijke Reglement en dito statuten ANBI-/niet-ANBI-stichtingen.

Zoek eventueel met de toetscombinatie <CTRL> "F" op "WBTR".

[KlikHier](#) voor de Handreiking WBTR.

Website

Tromik

Het beheersysteem achter de website wordt aan de hand van enkele voorbeelden geïllustreerd. De elders genoemde flyer is hier de evenknie voor: Gilde Nederland heeft een standaard afneembare website voor elke Gilde beschikbaar via Tromik. De voorinvestering vanwege Gilde Nederland maakt dat de inzet van zo'n website duidelijk voordelig is (samen sterk). Met Tromik als beheersysteem vult u de website met uw eigen informatie, in een huisstijl als die van Gilde-Nederland. Mocht uw Gilde invoering van een website naar algemeen Gilde-model overwegen, zie de Flyer* en [KlikHier](#) voor de Handreiking Tromik.

Website Gilde Nederland

Deze handreiking neem u hoog over mee in de navigatie en interessante inhoud van de website van Gilde-Nederland.

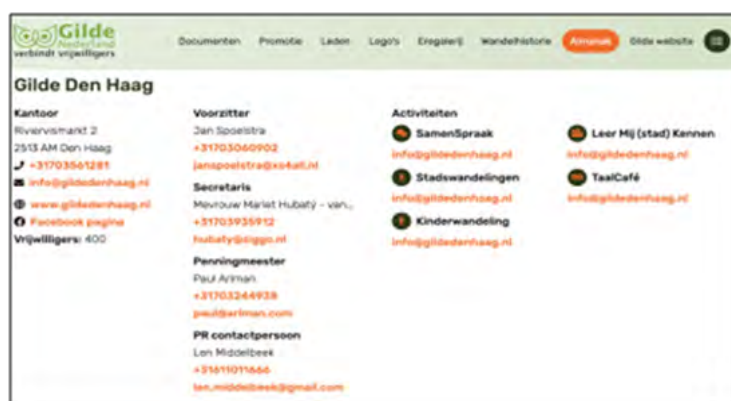
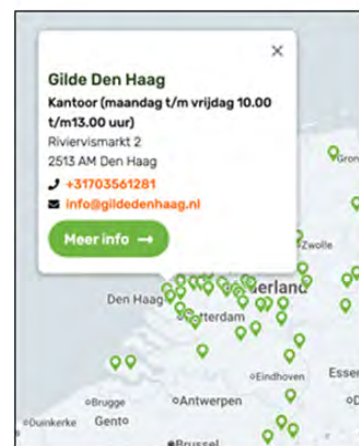
Deze site is geheel gerealiseerd met de Tromik-oplossing.

[KlikHier](#) voor de Handreiking Website Gilde Nederland.

De Almanak

We nodigen u van harte uit de actualiteit van per Gilde opgenomen informatie van uw vrijwilligers in de Almanak regelmatig te toetsen.

Bij functie-wisselingen, aanstellingen, wijziging typen activiteiten en contactgegevens in het bijzonder is de actualiteit ermee gediend.

[KlikHier](#) voor de Almanak

Gilde Nederland, ook voor Verzorging en verwerking van aanmelding voor landelijke evenementen

We kunnen ook behulpzaam zijn met het verzorgen van aanmeldingen via een inschrijf-formulier (svp een voorbeeld met wat u wilt weten van de inschrijver).

De ingekomen reacties worden automatisch doorgestuurd aan een opgegeven mailadres. Periodiek kunnen we ook de gegevens – AVG-compliant – in tabelformaat opleveren. Zie bijvoorbeeld (KlikHier).

Ook dit soort functionaliteit is standaard binnen het beheerprogramma van de website, zie de Handreiking Tromik.